

N:o 267.

Af herr G. S. Neiglick, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge.

I till Riksdagen aflåten proposition, n:o 95, med förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, hemställer Kungl. Maj:t, att de bestämmelser härom, som varit i hufvudsak gällande efter mellanrikslagens upphäfvande, fortfarande skola äga tillämpning.

I anledning häraf tillåter jag mig göra följande erinringar och framställning.

Redan genom en kungl. förordning den 24 maj 1825 erhöles resande, som färdades landvägen öfver gränsen från Norge till Sverige, rätt att tullfritt medföra vissa myckenheter husbehofsartiklar; och hade denna förordning väl hufvudsakligen till ändamål att på en tid, då kommunikationerna voro föga utvecklade och handelsmän funnos nästan endast i städerna, bereda gränsboarne vissa lättnader. Denna gränsboarne förunnade förmån fortför till den 13 juli 1897, då dittills gällande mellanrikslag upphäfdes, hvarefter genom en särskild år för år förnyad förordning bestämmes viss myckenhet af varor, som vid resa landvägen från Norge till Sverige må tullfritt införas. Dessutom föreskrifves i denna förordning, att varor, som under vissa förhållanden föras från Norge till Sverige öfver Svinesund eller Idefjord, skola med hänsyn till

tullväsendet anses såsom vore de landvägen införda. Denna bestämmelse, som funnits sedan år 1831, har efter mellanrikslagens upphäfvande vidgats i fråga om sjöområdets utsträckning. Bestämmelserna härom återfinnas i § 3 i förordningen.

Såsom ofvan antydts, torde dessa, gränsboarne förunnade förmåner ursprungligen hafva föranledts af brist på kommunikationer och af hänsyn till handelsväsendets ringa utveckling, omständigheter som hade till följd, att gränsboarne ofta kunde lättare förskaffa sig nödiga husbehofsartiklar i Norge än i Sverige. Numera torde det emelletrid kunna ifrågasättas, huruvida icke kommunikationsväsendet och affärslifvet inom stora områden längs gränsen nått en sådan utveckling, att de skäl, som fordom föranledt nämnda undantagsförmåner, icke längre föreligga.

Klagomål öfver dessa undantagsbestämmelser hafva icke heller uteblifvit. Sålunda anhöllo handelsmän och andra invånare i Strömstad uti en den 8 januari 1903 till Kungl. Maj:t ingifven underdånig skrifvelse, att gällande särskilda bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge måtte, hvad Bohuslän anginge, upphävas, enär därstädes icke längre funnos de betingelser, som föranledt undantagsbestämmelserna, samt dessa bestämmelser hade ett högst menligt inflytande på de svenska handelsmännens i orten varuomsättning och således verkade skadligt för svensk handel och industri i allmänhet.

I afgifvet utlåtande öfver denna underdåniga önskan framhöll Konungens befallningshafvande i Göteborgs och Bohus län, att det syntes icke kunna förnekas, att de förhållanden, som sedan lång tid tillbaka ansetts böra påkalla undantagsbestämmelser hvad gränsorterna mellan Sverige och Norge beträffade i fråga om tullen för varor, som landvägen infördes från det ena landet till det andra, under senare tider i afseende å de bohuslänska gränsorterna undergått sådana förändringar, att det kunde ifrågasättas, huruvida ett verkligt behof fortfarande kräfde bibehållande af samma bestämmelser i fråga om gränstrafiken mellan Bohuslän och Norge, eller om de ens vidare kunde anses lämpliga för denna gränstrafik. Med förbättrade kommunikationer och med den utveckling, handel och näringar vunnit inom de bohuslänska gränsorterna, syntes befolkningen därstädes numera utan svårighet kunna inom landet förskaffa sig sina förnödenhetsvaror lika fördelaktigt som genom en resa till Norge med därmed förenade särskilda kostnader. En närmare utredning af hithörande ämnen vore emellertid af nöden — hvilken utredning borde omfatta icke endast Bohuslän — och Konungens befallningshafvande hemställde därför, att åtgärder måtte vidtagas för ernående af fullständig utredning, huruvida giltiga grunder

förefunnos för bibehållande af ifrågavarande förordning, eller om densamma icke borde afskaffas eller möjligen underkastas förändringar vare sig för samtliga gränsorter eller för vissa bland dem, och att efter denna utredning beslut måtte fattas i sakens hela vidd.

Kungl. generaltullstyrelsen förklarade sig i afgifvet utlåtande öfver samma underdåniga önskan icke hafva något att erinra mot Konungens befallningshafvandes förslag, att, innan ytterligare åtgärder vidtoges, utredning i ämnet verkställdes, hvilken utredning, därest Kungl. Maj:t funne en sådan erforderlig, borde omfatta hela gränsen mellan Sverige och Norge.

Då emellertid det af Kungl. Maj:t nu framlagda förslag till förordning innehåller samma bestämmelser, som — med vissa tillfälliga utvidgningar — varit gällande sedan år 1897, samt chefen för finansdepartementet vid ärendets behandling i statsråd förklarar sig sakna anledning föreslå någon ändring i desamma, torde man få antaga, att Kungl. Maj:t icke ämnar vidtaga åtgärder för verksällandet af ofvan omförmälda utredning.

Det är i anledning häraf jag härmed tillåter mig att i motionsväg hemställa om en utredning af frågan.

Till stöd för befogenheten af en hemställan om dylik utredning åtminstone beträffande Bohuslän torde jag endast behöfva åberopa Konungens befallningshafvandes i länet ofvan återgifna utlåtande.

Hvad vidkommer gränsorterna i öfrigt å den svenska sidan, lär det väl vara troligt, att förhållandena numera på flere orter nått en utveckling, som gör undantagsbestämmelserna obehöfliga, och det torde ur denna synpunkt icke vara något att erinra mot en undersökning af förhållandena längs hela riksgränsen.

Särskildt tillåter jag mig fästa uppmärksamheten på bestämmelserna i § 3 af gällande förordning, då, enligt mitt förmenande, några giltiga skäl för bibehållandet af dessa bestämmelser, genom hvilka handeln å den svenska sidan af Svinesund och Idefjord tillskyndas väsentligt afbräck, icke föreligga.

Jag tillåter mig alltså värdsamt hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, om och i hvilken mån en begränsning af giltighetsområdet för förordningen angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge lämpligen må kunna ske, samt vid afgifvande af nytt

förslag till förordning taga den hänsyn till skedd utredning, hvartill skäl kunna föreligga.

Stockholm den 15 april 1904.

Sixten Neiglick.

I motionen instämma:

C. Wallentin. Oscar N. Olsson. Carl J. Ödman.
